

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
شنبه ۱۲ مهر ۱۳۹۹ - ۱۵ صفر ۱۴۴۲
سال بیست و دوم - شماره ۶۰۴۰ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۱۰۰۰ تومان

سرمقاله

ختم دموکراسی شبیه غریبی به بازداشتگاه شهرداران!

محمدصادق فقفوری
دبیر اجتماعی

شهرداران و مدیران شهرداری، به طور خاص در دوره فعلی، آبروی دموکراسی را برده‌اند! هفته‌ای نیست که خبری از بازداشت مدیران شهری رسانه‌ای نشود. در آخرین مورد، همین چند روز پیش شهرداران سه شهر استان تهران، لوسان، شهریار و رودهن، به دلیل فساد مالی بازداشت شدند. این

فسادها و بازداشت‌ها محدود به تهران نیست؛ شهرداران و مدیران شهری بازداشتی از بوشهر و بندرعباس گرفته تا مازندران و گیلان، و از آذربایجان غربی و شرقی تا سیستان و بلوچستان حضور دارند!

از ابتدا قرار بود شوراهای شهری نهادی باشند برای تثبیت و تقویت دموکراسی، اما با گذشت پنج دور، نتیجه برعکس شده است؛ رانت، فساد و بازداشت، دموکراسی را نه تنها به پیش نبرده، که آذنان عمومی را نسبت به مدیران شهری و نحوه انتخاب آنها بدبین هم کرده است. این ذهنیت ساخته شده که در اثر عملکرد مدیران شهری ایجاد شده است، در یک آمار دیگر هم نمود دارد؛ شهرداری در صدر دستگاه‌هایی است که نارضایتی عمومی ایجاد می‌کند.

ایجاد شوراهای شهر و روستا از همان سال ۱۳۵۸ در فصل هفتم قانون اساسی کشورمان پیش‌بینی شده بود، اما شرایط خاص کشور در آن برهه و جنگ تحمیلی اجازه نداد در عمل شوراهای شهر و روستا ایجاد شوند؛ تا اینکه در سال ۱۳۷۷ اولین دوره انتخابات شوراهای برگزار شد. مجریان وقت انتخابات، تشکیل شوراهای را با مراجعه مستقیم به آرای مردم، نماد بی‌چون و چرای دموکراسی، خاصه برتر جامعه مدنی و ساختاری بی‌نقص برای پایان دادن به رانت و فساد و تباہی برمی‌شمرند. اما دیری نپایید که شورای شهر، این به اصطلاح میوه دموکراسی هم تمشیت امور را به بن‌بست کشاند و هم به فسادهای زیادی دامن زد تا حدی که همان برگزارکنندگان اولین انتخابات شورای شهر، ناگزیر شدند شورای شهر اول پایتخت را منحل اعلام کنند؛ بعد از انحلال اولین دوره شورا، اتفاقات عجیب و غریب دیگری هم در شوراهای بعدی شهر و روستا رخ داد.

پس از ۲۰ سال فعالیت، تصور غالب از شهرداران و مدیران شهری، صاحب‌منصبانی است که با پول اجازه تخلف و فساد را می‌دهند. نمونه بارز این تصور، کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ است که در حال حاضر پول می‌گیرند و تخلفات را ماستمالی می‌کنند. در این شیوه، پولدارها، برتخلف‌ها هستند و با پول، به دارایی‌شان ارزش افزوده می‌بخشند. نتیجه چنین مواردی این می‌شود که حالا تصور عموم از شهرداری، بیشتر مجلسی برای رانت و فساد شده است، نه نهادی که میوه دموکراسی است.

تراکم فزونی، اجازه ساخت و ساز خارج از طرح تفصیلی، تبدیل باغات به برج‌ها بر خلاف قانون، انتقال خدمات شهری به یک منطقه بدون دلیل اقتصادی و صرفاً برای ارزش‌آفرینی در املاک آن منطقه، چشم‌پوشی به تخلفات در حال ساخت، واگذاری تبلیغات و قراردادهای مالی و پیمانکاری حوزه شهری از جمله عناوین پرسودی هستند که دست مدیران شهری است. رانت ناشی از این موارد، وسوسه‌کننده است و مجرم‌ساز. فقط در همین دوره پنجم از شوراهای شهر، نزدیک ۲۰۰ مدیر شهری به دلیل ارتکاب تخلف در همین سرفصل‌ها بازداشت و احضار شدند. به عبارت دیگر، نماد بی‌چون و چرای جامعه مدنی و ساختار بی‌نقص برای پایان دادن به رانت و فساد، تبدیل به ضد خود شده و با تضييع حقوق مردم و دست‌اندازی به منابع عمومی در عمل مجلسی برای رانت و فساد شده است.

در کنار این مفسده، هزینه‌های انتخابات سراسری شوراهای شهر و روستا هم قابل بررسی است. خرج کردن کیلویی برای دست پیدا کردن به منبع عظیمی از رانت در حوزه‌های مدیریتی شهری، چندان بی‌منطق به نظر نمی‌رسد؛ خود این موضوع هم از افت‌های دیگر دموکراسی است که حالا بیشتر از هر وقت دیگری در شوراهای شهر و روستا نمود پیدا کرده است. استفاده از ابزار مالی برای فریفتن افکار عمومی و در نهایت چپاول منابع عمومی به نفع بی‌چریان خاص. ایهت از بین رفته وزارت کشور و فرمانداران برای اداره امور، از دیگر مواردی است که نتیجه عملکرد شوراهای شهر و روستا است. از قضا اینجا هم دموکراسی محدود می‌شود یا به عبارتی دو جنبه از دموکراسی با هم متناقض می‌شوند که ناگزیر یک جنبه باید نادیده گرفته شود. فرمانداران منتخبان با واسطه مردمی هستند، شوراهای شهری‌ها منتخبان بی‌واسطه مردمی هستند. **ببقیه در صفحه ۳**

زایش رانت و فساد از دموکراسی شوراها!

۲۰۰ شورای شهری و شهردار منتخب شورای شهر به دلیل رانت و فساد مالی بازداشت شده‌اند

عجیب از نتایج دموکراسی شورای شهری است. البته سنگ بنای شورای شهر و روستا از همان ابتدا در ایران درست گذاشته نشد. شورای شهر اول که اصلاح‌طلب بود و با کلی کیکبه و دبدبه در سال ۷۸ تشکیل شد، در نهایت به دلیل قفل شدن امور اجرایی، وزارت کشور اصلاح‌طلب آن را منحل کرد! همین صفحه

هم نیست، در همین دوره اخیر شورای شهر، ۲۰۰ شورای شهری و شهردار منتخب شورای شهر به دلیل رانت و فساد مالی بازداشت شده‌اند، چند شورای شهر هم به دلیل حجم بالای بازداشتی‌ها از رسمیت افتاده است. همه اینها نتیجه دموکراسی یله و بی حساب و کتاب شورای شهری است. قتل مسلحانه همسر، آخرین مورد

هر چیزی قاعده‌ای دارد، حتی دموکراسی. این مهم را پنج دوره شورای شهر ایران به اثبات رسانده است. با گذشت ۲۰ سال از تشکیل شورای شهر، نه تنها به پیشبرد امور شهری کمک شایانی نشده است، بلکه اکنون ذهنیت مردم از نهادهای شهری، بیشتر منفی و کارچاق کنی است. این ذهنیت، البته چندان بی‌مصداق

کرونا ترامپ

انتخابات امریکا از نظر ناظران داخلی این کشور به شورش و جنگ داخلی نزدیک شده بود. حالا که ترامپ کرونا مثبت شد، آینده این انتخابات و برگزاری

مناظره‌ها و میتینگ‌ها در ابهام بیشتری فرو رفته است | صفحه ۱۵

صفحه ۶

زایش رانت و فساد از دموکراسی شوراها!

شهردار، تابلو سفارش دهید! اما اگر ادعای مرگ شوراهای آن زمان بیشتر سیاسی بود، الان جنبه عملی هم به خود گرفته است. هم ذهنیت عمومی از مدیریت شهری منفی است و هم آمار فساد و بازداشتی از مجموعه مدیریت شهری به حدی زیاد شده است که دیگر نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد.

● **۲۰۰ بازداشتی فقط از یک دوره**
کمتر استانی است که اعضای شورای شهر یا شهرداران آن به دلیل رانت و فساد مالی بازداشت نشده باشند. این مورد عجیب اخیراً شدت هم گرفته است. تعداد بازداشتی‌های مدیران شهری، فقط از همین دوره پنجم به ۲۰۰ نفر رسیده است.

● **دموکراسی وارونه**
در همین راستا، محمدجواد حشمتی‌مهندس، رئیس کل دادگستری استان تهران از دستگیری تعدادی از شهرداران شهرهای استان تهران از جمله لوسان، شهریار و رودهن در روزهای اخیر خبر داد و گفت: برخی شهرداران مرتکب جرم رشوه‌خواری می‌شوند و از این روزنظارت دقیق‌نگردن شوراهای شهر موجب این آسیب‌هایی می‌شود. حشمتی، علت اصلی جرائم اتفاق افتاده را زیاده‌خواهی مقامات اثرگذار در نهادهای شهری دانست و گفت:

یادداشت سیاسی

باز یگران فرامنتقه‌ای در قره‌باغ دنبال چه هستند؟

محمدجواد اخوان
کارشناس سیاسی

مناقشه قره‌باغ هرچند شبیه اختلافات ارضی موجود در سایر نقاط جهان مسئله‌های دو جانبه است، اما هرگز نباید آن را تنها در چارچوب اختلافات میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان تحلیل کرد. در واقع منافع برخی

قدرت‌های فرامنطقه‌ای و اهداف برخی بازیگران مایل به نفوذ در منطقه، اگر بیشتر از تمایلات دو کشور نباشد، کمتر نیست. در طول سه دهه گذشته و پس از پایان جنگ سرد، غرب در راستای راهبرد «گسترش ناتو به شرق» تلاش وافر را برای ایجاد دالانی راهبردی به سوی شرق و برای ایجاد گسست میان قدرت‌های نوظهور، همچون روسیه، چین، ایران و هند به کار بسته است. منطقه قفقاز جنوبی یکی از اجزای مسیر پیش‌بینی‌شده برای گسترش ناتو به شرق است و در این میان وجود کشمکش در این منطقه بهانه خوبی برای حضور قدرت‌های فرامنطقه‌ای را فراهم می‌آورد | صفحه ۲

رئیس‌ی: یک زندانی هم نباید بی‌مورد در زندان بماند

● «حسب زندایی» یکی از سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری و از راهبردهای جدی قوه قضائیه است. تا جایی که امکان دارد، در صدور احکام قضایی از مجازات‌های جایگزین حبس استفاده کنند. قوه قضائیه نسبت به وضعیت و سرنوشت تک تک زندانیان حساسیت دارد. حتی یک زندانی نباید مورد بی‌توجهی قرار گیرد و بی‌مسورد در زندان بماند. در غربالگری‌ها باید شرایط آزادی مشروط، وضعیت محکومان مالی و زندانیان بی‌ملاقاتی و کسانی که از نظر پزشکی قانونی شرایط تحمل حبس ندارند، مورد توجه قرار گیرد

همه در صف ابتلا به کرونا!

● بستری روزانه ۵۰۰ نفر تنها در شهر تهران به اندازه کافی عمق و خامت اوضاع را نشان می‌دهد. این در حالی است که ویروس کرونا تغییر ماهیت پیدا نکرده و قدرت بیماری‌زایی آن مانند گذشته، قوی است و ضعیف نشده است و آنچه موجب افزایش میزان ابتلا، بستری و مرگ و میر شده، رعایت نکردن فاصله اجتماعی و مسائل بهداشتی است

رئیس مجلس با مقایسه دو تفکر مدیریتی:

موتور موشک می‌سازیم
اما برخی مانع ساخت
موتور برف پاک‌کن هستند

فشار جهانی برای آتش‌بس لجبازی ترکیه-آذربایجان

● در بحبوحه تنش میان ارمنستان و آذربایجان، ترکیه از یک سو همچنان در مدیترانه درگیر مناقشه‌گازی با یونان است و در این مورد، اتحادیه اروپا نیز به سختی آنکارا را هدف انتقاد قرار داده است. در چنین شرایطی، ایران با مذاکره برای آتش‌بس در منطقه قره‌باغ اعلام آمادگی کرده ولی آنکارا همچنان با جانبداری از باکو در آتش‌نازایی‌ها می‌دمد

شلیک پتروپالایشگاه‌های خاتم در جنگ اقتصادی

● با ورود همه‌جانبه قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا به توسعه صنایع پایین‌دستی و پالایشی، آمارها حکایت از تبدیل شدن بنزین به کالای نخست صادراتی کشور دارد. آمارهایی که در خصوص صادرات فرآورده‌های نفتی منتشر شده، نشان می‌دهد در صورت عدم فرصت‌سوزی طی سال‌های گذشته، شکست تحریم‌های امریکا با تکیه بر صادرات فرآورده‌های نفتی تا چه میزان ساده بود

عبور حمل و نقل عمومی از ایستگاه هشدار

● رئیس شورای شهر تهران، واقعیت این است که سیستم حمل و نقل عمومی تهران در آستانه کلاسی و فروپاشی است. ۱۰ سال است ناوگان اتوبوس‌های تهران، نوسازی نشده و در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد اتوبوس‌های تهران فرسوده شده با کمبود ۵۰ درصدی هم مواجه هستیم، یعنی به جای ۹ هزار دستگاه اتوبوس حدود ۵ هزار و ۵۰۰ دستگاه اتوبوس فعال داریم